

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ

A K A D E M I A
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
15 березня 2024 року

УДК 37.013:005.332.2:001.895(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від «20» березня 2024 р.)*

A43

Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи: збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (15 березня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 313 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи». Учасниками конференції розглянуто інноваційні технології у навчанні, викладанні англійської мови та зарубіжної літератури, інтегроване та адаптоване навчання здобувачів освіти, психолого-педагогічні проблеми викладання, навчання та виховання, професійний розвиток майбутнього фахівця, мовна політика та міжнародна співпраця в освіті та науці.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Теличко Н.В. – д-р пед. наук, професор;

Розман І.І. – д-р пед. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Бопко І.З. – канд. пед. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2024

РОЗДІЛ 3. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ, НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

УДК 001.895:37.091.2(043.2)

С. Й. КОСТЮ

кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

С.І. АЛМАШІ

старший викладач кафедри психології,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ГНУЧКОСТІ, АДАПТИВНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

В умовах війни в Україні, важливим є симбіоз поколінь – максимальне взаєморозуміння та співпраця, зосередження уваги на освітній та інноваційній діяльності щодо своєчасного виявлення обдарованості з повною реалізацією можливостей здобувачів освіти, здатних змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя, бути патріотами своєї країни з активною життєвою позицією, відповідальними за свої рішення згідно з морально-етичними принципами.

У сучасному світі, що стрімко змінюється, психолого-педагогічна сфера викладання, навчання, і виховання стикається з низкою викликів і проблем. Розвиток технологій, зміна соціально-економічних умов, нові потреби та очікування молодого покоління вимагають від освітньої системи гнучкості, адаптивності та інноваційних підходів до викладання та виховання.

Сучасність вимагає перетворювати навчальний процес на плідну, творчу, конструктивну, взаємно-зацікавлену взаємодію, синтез навчання й самонавчання, пізнання і діяльності, мотивації та інтересу, освоєння набутого досвіду і продукування нового. В такому розумінні навчання не обмежується віком чи роками, «відбутими» у навчальному закладі, але стає довічною (long-life) життєвою потребою і способом самоздійснення у світі.

Думки про технологізацію освіти понад 400 років тому висловлював ще Ян Амос Коменський, видатний чеський мислитель, педагог, письменник. Він виокремлював, передусім, вміння правильно визначати мету, обирати засоби її досягнення, формулювати правила користування цими засобами. Елементи технологічного підходу можна знайти і в працях видатних іноземних і вітчизняних педагогів – Ф.А.В. Дістервега, Й.Г. Песталоцці, А.С. Макаренка, В.О. Сухомлинського та інших.

У галузі освіти, психології та педагогіки накопичений величезний досвід, склалися різні психолого-педагогічні школи та напрямки. Все це вимагає серйозного аналізу і узагальнень. Тут стають у нагоді нові поняття – «освітні» та «педагогічні» технології. Вони надають можливість описати процес освіти як цілісну систему, аби успішно проектувати психолого-педагогічну діяльність і майстерно нею керувати.

Одна з ключових психолого-педагогічних проблем полягає у врахуванні індивідуальних особливостей кожного. Це стосується як академічних

РОЗДІЛ 3. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ, НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

здібностей, так і емоційно-вольової сфери, інтересів та мотивації. Сучасний підхід до освіти вимагає від педагогів здатності побудувати навчальний процес таким чином, щоб він був цікавим і ефективним для кожного учня, враховуючи його потреби та можливості.

Другою значною проблемою є інтеграція цифрових технологій у навчальний процес. Хоча використання цифрових інструментів може значно підвищити ефективність навчання, багато вчителів стикаються з труднощами при їх інтеграції через брак досвіду або необхідних навичок. Крім того, існує ризик перевантаження учнів інформацією та зниження якості особистісного спілкування між вчителем і учнями.

Сучасна освіта ставить за мету не лише надати учням знання, але й розвинути в них критичне мислення, самостійність та здатність до самоосвіти. Вчителям потрібно знайти баланс між керівництвом і наданням учням свободи в самостійному пошуку знань та рішень, що є складною психолого-педагогічною задачею.

У контексті виховання, велику роль відіграє соціально-емоційне навчання та розвиток емпатії, взаємоповаги та комунікативних навичок. Це допомагає формувати повноцінну особистість, здатну ефективно взаємодіяти в суспільстві. Однак, багато шкіл все ще зосереджені переважно на академічних досягненнях, не приділяючи достатньо уваги соціально-емоційному розвитку учнів.

Ефективне виховання та навчання неможливе без активної участі батьків у житті школи. Співпраця між вчителями та батьками може значно підвищити мотивацію учнів та ефективність освітнього процесу. Проте знайти спільну мову і побудувати ефективний діалог іноді буває непросто через різницю в поглядах на виховання та освіту.

Отже, подолання психолого-педагогічних проблем у викладанні, навчанні та вихованні вимагає комплексного підходу, включаючи підготовку вчителів, розробку інноваційних навчальних програм, активізацію участі батьків у житті школи, а також створення умов для розвитку особистості кожного учня. Врахування психологічних і педагогічних аспектів є ключем до формування ефективної та адаптивної освітньої системи, здатної відповідати викликам сучасного світу.

Список використаних джерел:

1. Кіреєва У. В. Теоретичні підходи до психологічного вивчення Я-концепції. Психологія і суспільство. 2010. № 4. С. 111 – 119.
2. Кушмар Л. В., Колот Л. А. My english lab як одна з інноваційних платформ змішаного навчання // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов. – 2019. – Вип. 89. – С. 52 – 58.
3. Яницька О. Ю. Психолого-педагогічні аспекти формування авторитету викладача. Психологія: реальність і перспективи. 2019. № 10. С. 178 – 182.
4. Johnson, m., & Johnson, j. (2020). Teaching the whole child: instructional practices that support social-emotional learning in three teacher evaluation frameworks. Teachers college record, 122 (4), 1 - 45.

ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ НУШ.....	183
ЄФРЕМОВА О. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИТЯЧИХ СТОМАТОЛОГІВ.....	185
ЖИЖАНОВ О. Ю. АКТУАЛІТЕТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	186
ЖОРЕК-BIZOŃ MAŁGORZATA LANGUAGE AND SOCIAL BEHAVIOUR.....	188
КОСТЮ С. Й., АЛМАШІ С. І. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ГНУЧКОСТІ, АДАПТИВНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ТА ВИХОВАННЯ.....	190
КОТУБЕЙ В. Ф., ПОРИНЕЦЬ Є. В. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ПСИХОЛОГО - ПЕДАГОГІЧНА СКЛАДОВА СУЧАСНОСТІ.....	192
ЛЕВКО М. І. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО ВІЙСЬКОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	194
LULEK BARBARA THE USE OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN THE EDUCATION OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN: ADVANTAGES AND CHALLENGES	196
МАСЛОВА М. М. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЄВРОПИ В УКРАЇНСЬКІЙ ОСВІТІ.....	197
МІХЕСЬВА Л. В., ЧОРНИЙ С. В. ШКІЛЬНИЙ БУЛІНГ ЯК РІЗНОВИД СУСПІЛЬНОЇ АГРЕСІЇ.....	199
МОРГУН А. В., ПЕТРОВА А. В. ПРОБЛЕМА ЧИТАННЯ В АСПЕКТІ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	201
NECHERDA V. B. DEVELOPMENT OF PUPIL'S ASSERTIVENESS AS A PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEM.....	203
NOWAK J. KONDYCJA PSYCHOSPOŁECZNA UCZNIÓW KLAS VI-VII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH - RAPORT Z BADAŃ.....	205
POŁOK KRZYSZTOF ETHNOLINGUISTICS OR CULTURAL LINGUISTICS: CORRELATIVE ASPECTS.....	207
РОГУЛЬСЬКА О. О. АУДІЮВАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ; ВИДИ АУДІЮВАННЯ.....	208
SOROKOSZ IRENA DYSKALKULIA - SPECYFICZNE TRUDNOŚCI U UCZENIU SIĘ MATEMATYKI	210
UBERMAN MARTA DEVELOPMENT OF CREATIVE SKILLS IN YOUNGER SCHOOLSCHOOL CHILDREN: PEDAGOGICAL STRATEGIES AND METHODS.....	212
ФЕДОРОВИЧ А. В. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ОСНОВА НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	214
ФЕДЮНІНА О. І. ВПЛИВ ТЕЛЕВІЗІЙНОЇ РЕКЛАМИ НА СОЦІАЛІЗАЦІЮ ДІТЕЙ У ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ: АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	216
FERUGA KRZYSZTOF FORMATION OF VALUE ORIENTATIONS IN UNIVERSITY STUDENTS.....	218
ХОМА О. М. РОЗВИТОК ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	220
ЧІРІ СТЕФАНІЯ, ГРЕГІРЧАК Д.Б. ДО ПИТАННЯ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ.....	222

РОЗДІЛ 4. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

АНЩЕНКО В. О. КОУЧИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-ПЕНІТЕНЦІАРИСТІВ.....	225
ANTALOVTSI VIKTORIJA DEFINING THE TERM "READING TECHNIQUE" IN TEACHING FOREIGN LANGUAGE READING.....	227

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>